

Palvelualueiden vastineet tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomukseen

Tarkastuslautakunta 06.05.2026 § 37

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Oheismateriaali:

- Arviointikertomus 2025

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja:

Tarkastuslautakunta allekirjoittaa tilikauden 2025 arviointikertomuksen, jättää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että

1. valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esiin tuoduista havainnoista (tarkastuslautakunnan kannanotto) vastaukset palvelualueilta siten, että ne voidaan käsitellä kaupunginhallituksessa 1.10.2026 mennessä;
2. kaupunginhallitus ottaa käsittelyssään kantaa arviointikertomuksen sisältöön palvelualueiden kannanottojen lisäksi, ja
3. käsiteltyään asian kaupunginhallitus toimittaa vastaukset tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto 18.05.2026 § 36

Oheismateriaali:

- Arviointikertomus 2025

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä vuoden 2025 arviointikertomuksen.
2. pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista (tarkastuslautakunnan kannanotto) kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä kaupunginhallituksessa 1.10.2026 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Mailis Svahn esitti tarkastuslautakunnan katsauksen valtuutetuille.

Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Jatkokäsittelyyn kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 113

Tarkastuslautakunta on antanut arviointikertomuksen valtuustolle, jota käsiteltiin valtuustossa 18.5.2025. Kaupunginvaltuusto on pyytänyt kaupunginhallitukselta vastineet arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista, selvityspyynnöistä ja suosituksista siten, että ne voidaan käsitellä kaupunginhallituksessa 1.10.2026 mennessä.

Oheismateriaali:

- Arviointikertomus 2025

Lisätiedot: Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus	Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus päättää - merkitä liitteenä olevan arviointikertomuksen 2025 tiedoksi. - pyytää lautakunnilta sekä palvelualueilta vastineet arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja suosituksiin siten, että kaupunginhallitus voi käsitellä vastineen kokouksessaan 28.9.2026 ja kaupunginvaltuusto kokouksessaan 5.10.2026.
Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Ote + arviointikertomus lautakunnat, Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy, Viitaseudun Yrityspalvelu Oy, hallintopalveluiden palvelualuejohtaja

Kaupunginhallitus 28.9.2026 § 199
583/00.03.00/2025

Kaupunginhallituksen vastine:

Kaupunginhallitus ottaa tarkastuslautakunnan havainnot huomioon toiminnan kehittämisessä. Hallinnon ohjeistusten ajantasaisuutta tarkastellaan ja ohjeita päivitetään vastaamaan Viitasaaren kaupungin nykyistä organisaatota. Päätösvalmistelussa kiinnitetään edelleen huomiota riittävään tietopohjaan, vaikutusten ennakoarviointiin sekä päätösten taloudellisiin ja toiminnallisiin vaikutuksiin.

Taloushallinnon kirjaus- ja kohdentamisohjeita tarkennetaan, jotta talousarvio- ja toteumatietojen vertailtavuus paranee. Hankinta- ja sopimusosaamisen kehittämistä sekä tiedonhallinnan ja digitaalisten toimintatapojen hyödyntämistä jatketaan.

Kaupunginhallitus tunnistaa tarkastuslautakunnan esiin nostaman talouden kehityksen ja vuosikatteen heikentymisen. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanoa jatketaan, ja talouden kehitystä, investointikykyä, rahoitusasemaa sekä lainanhoitokykyä seurataan säännöllisesti. Talouden tasapainottamistyöryhmän valmistelussa on huomioitu vuosikatteen riittävyys suhteessa poistoihin, investointeihin ja rahoitustarpeisiin sekä kaupungin pitkän aikavälin talouden tasapaino.

Työllisyyden hoidossa painotetaan kaupungin, työllisyysalueen, kehittämissyhtiön, yritysten ja muiden yhteistyötahojen välistä yhteistyötä sekä vaikuttavien työllistymistä tukevien toimintatapojen kehittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2025 investoinnit toteutuivat kokonaisuutena investointisuunnitelman ja muutetun talousarvion puitteissa. Investointien toteutumista ja rahoitusvaikutuksia seurataan jatkossakin osana talouden suunnittelua ja seurantaa.

Kaupunginhallitus ja konsernijohto ottavat tarkastuslautakunnan havainnot huomioon konserniohjauksen kehittämisessä. Konserniyhtiöiden talouden ja toiminnan seurantaa sekä raportointia kaupungille tiivistetään siten, että mahdollisiin taloudellisiin ja toiminnallisiin riskeihin voidaan reagoida riittävän ajoissa. Taloushallinnon kokonaisuuden selvittämistä jatketaan osana konsernin toiminnan ja kustannustehokkuuden kehittämistä.

Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy:n taloudellisen tilanteen vakauttamiseen ja asuntojen käyttöasteen parantamiseen liittyviä toimenpiteitä jatketaan yhtiön ja konsernijohtoon yhteistyönä. Yhtiön talouden, maksuvalmiuden ja kaupungin takausvastuisiin liittyvien riskien seurantaa vahvistetaan. Viitaseudun Yrityspalvelut Oy:n osalta talouden ja tilojen käyttöasteen seurantaa jatketaan osana normaalia konserniohjausta.

Wiilo-yrityspuiston kehittämistä ja yritysten sijoittumista alueelle edistäviä toimenpiteitä jatketaan. Hankkeen talouden ja tavoitteiden toteutumisen seurantaan kiinnitetään huomiota, ja hankkeesta saatuja kokemuksia hyödynnetään tulevien kehittämishankkeiden valmistelussa ja seurannassa. Kehittämissyhtiö Witas Oy:n kanssa tehtävää yhteistyötä jatketaan kaupungin elinvoiman, yritystoiminnan ja alueelle sijoittumisen edistämiseksi.

Kaupunginhallitus pitää henkilöstön työhyvinvointia, osaamisen ylläpitämistä ja työnantajakuvaan kehittämistä tärkeinä henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden kannalta. Rekrytoinnin haasteisiin vastataan kehittämällä työnantajakuvaa, henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia tukevia toimintatapoja.

Sairauspoissaolojen kehitystä seurataan säännöllisesti osana henkilöstöjohtamista. Erityisesti mielenterveyteen ja käyttäytymiseen liittyvien sairauspoissaolojen lisääntymiseen kiinnitetään huomiota yhteistyössä työterveyshuollon kanssa, ja ennaltaehkäiseviä työhyvinvointia sekä työkykyä tukevia toimenpiteitä vahvistetaan tarpeen mukaan.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että talouden heikentyessä toiminnan sujuvuuteen, läpinäkyvyyteen ja riskienhallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tarkastuslautakunnan esittämät kehittämiskohteet huomioidaan vuoden 2026 toiminnan ja talouden suunnittelussa sekä seurannassa.

Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanoa ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti. Hankintatoimintaa, sopimushallintaa ja arkistointia kehitetään edelleen, ja hankintaosaamisen ylläpitämiseen kiinnitetään huomiota. Päätösten valmistelussa vahvistetaan riittävää tietopohjaa ja systemaattista vaikutusten ennakkoarviointia.

Kaupunkikonsernin kiinteistökokonaisuuden arviointi ja kiinteistösuunnitelman valmistelu saatetaan loppuun. Lisäksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytäntöjä yhdenmukaistetaan palvelualueilla siten, että seuranta on suunnitelmallista ja vertailukelpoista.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan vastine:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta on käsitellyt asiaa 23.09.2026 § 65 seuraavasti:

”Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee arviointikertomuksen vuodelta 2025 tiedoksi ja antaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyihin kannanottoihin seuraavasti:

Palvelualue saavutti vuonna 2025 pääosin sille asetetut tavoitteet ja onnistui pitämään toimintansa muutetun talousarvion mukaisena kasvaneista kustannuspaineista huolimatta. Varhaiskasvatuksessa palvelut kyettiin järjestämään kaikille hakijoille. Uuteen päiväkotiratkaisuun liittyen lautakunta toteaa, että päätöksenteossa pyrittiin vastaamaan pitkän aikavälin palvelutarpeisiin käytettävissä olleen tiedon perusteella. Investoinnin taloudellisia vaikutuksia ja palvelutarpeiden kehitystä seurataan jatkossakin osana kaupungin talouden tasapainottamista.

Perusopetuksessa oppilasmäärien lasku tunnistetaan merkittävänä haasteena. Lautakunta pitää tärkeänä, että nykyinen kolmen koulun malli mahdollistaa laadukkaat ja saavutettavat lähipalvelut sekä tukee kaupungin elinvoimaa. Oppilaskehitystä seurataan jatkuvasti palveluverkon suunnittelun tueksi.

Lukion opiskelijamäärän laskuun on vastattu kehittämällä koulutustarjontaa ja markkinointia. Pelastus- ja turvallisuuslinja on lisännyt lukion näkyvyyttä ja vahvistanut sen vetovoimaa. Lautakunta pitää tärkeänä myös ammatillisen koulutuksen säilyttämistä paikkakunnalla sekä korkeakouluysteistyön jatkamista.

Lautakunta yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen liikunta- ja kulttuuripalveluiden merkityksestä kuntalaisten hyvinvoinnille. Palvelut nähdään ennaltaehkäisevinä hyvinvointi-investointeina, joiden vaikuttavuus ulottuu terveyteen, osallisuuteen ja kaupungin vetovoimaan.

Nuorten hyvinvoinnin tukeminen on edelleen yksi palvelualueen tärkeä painopiste. Etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta ja avoin nuorisotyö ovat keskeisiä keinoja syrjäytymisen ehkäisemisessä ja nuorten elämänhallinnan vahvistamisessa.

Lautakunta pitää myönteisenä tarkastuslautakunnan arviota hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työstä. Hyvinvointikertomus, uusi hyvinvointisuunnitelma sekä HYTE-kertoimen nousu osoittavat, että hyvinvointityötä tehdään Viitasaarella suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Tarkastuslautakunnan esille tuoman hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuuden osalta lautakunta toteaa, että toimintaa kehitetään myös ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Lautakunta toteaa lopuksi, että tarkastuslautakunnan havainnot tarjoavat hyvän perustan palvelujen edelleen kehittämiseksi. Keskeistä tulevana vuosina on muun muassa palveluverkon kestävä suunnittelu, koulutuspalvelujen vetovoiman vahvistaminen, nuorten hyvinvoinnin tukeminen sekä liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen vaikuttavuuden turvaaminen.”

Elinympäristön ja asumisen palvelualueen vastine:

Elinympäristön ja asumisen lautakunta ottaa tarkastuslautakunnan havainnot huomioon toiminnan ja talouden seurannassa. Erityisesti kiinteistöjen kustannusten, käyttöasteiden ja energiankulutuksen seuranta kehitetään ja kiinteistöjen käytön tehokkuuteen kiinnitetään huomiota.

Vuonna 2026 on järjestetty talotekniikkakoulutusta kiinteistöhoitajille, ja koulutuksen hyödyt on jalkautettu kiinteistöille. Kiinteistökokonaisuuden suunnitelmallista hallintaa, katu- ja muun infrastruktuurin kunnossapidon suunnittelua sekä strategisten tavoitteiden seuranta jatketaan. Toimenpideohjelmien laatiminen on edelleen työn alla, mutta suunnitelmien toteuttaminen niin, että tulevan vuoden työt on suunniteltu jo ennen talousarviovaihetta.

Kiinteistöstrategiatyötä on edistetty 2025 ja 2026 vuosina mm. PTS-suunnittelulla, prioriteetti sote-kiinteistöissä. Muun palvelutuotannon PTS:t (pitkän tähtäimen suunnitelmat) ovat työn alla edelleen, ja kiinteistöstrategiatyön osalta markkinakartoitus on käynnissä potentiaalisten toteuttajien kesken. PTS-suunnitelmat on saatava pääosin valmiiksi ennen kiinteistöstrategian hyväksymistä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmallista toteuttamista jatketaan, ja toiminnassa huomioidaan myös henkilöstöresurssien riittävyyteen liittyvät riskit. Strategiatyön edistämistä on hidastanut erityisesti palvelualueen resurssipula, eli käytännössä kiinteistöpäällikön viransijaisuusjärjestelyt.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan vastine:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta on käsitellyt asiaa 23.06.2026 § § 38 seuraavasti:

”Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan 2025 esittänyt Viitasaaren kaupungin hallinnolle kehittämissuosituksena seuraavia selvitettäviä asioita ja toimia vuodelle 2026:

- 1) Talouden tasapainottamisohjelman jatkaminen, toteuttaminen ja seuranta
- 2) Hankintatoiminnan jatkuva kehittäminen ja osaamisen ylläpitäminen sekä sopimushallinnan ja arkistoinnin selkeyttäminen osana hankintatoimea
- 3) Päätöksenteon valmistelu: riittävän monipuolinen valmistelu sisältäen kaikki tarvittavat päätöksenteon edellyttämät tiedot, kaupungin ja asukkaiden intressit sekä systemaattisen vaikutusten arvioinnin
- 4) Kaupunkikonsernin kiinteistökokonaisuuden hallinnoinnin ja kokonaisarvioinnin loppuunsaattaminen (kiinteistösuunnitelma)
- 5) Kaikille palvelualueiden lautakunnille yhdenmukainen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkastussuunnitelma.

Tarkastuslautakunta ei ole arviointikertomuksessaan kohdentanut erityisiä toimenpide-ehdotuksia ympäristöpalveluille.

Ympäristölautakunta toteaa vastineenaan seuraavaa: Ympäristöpalvelut edistää tarkastuslautakunnan yleisesti Viitasaaren kaupungin hallinnolle antamia kehitysehdotuksia omalta osaltaan. Ympäristölautakunta merkitsee arviointikertomuksen muilta osin tiedoksi.”

Oheismateriaali:

- Arviointikertomus 2025

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi tai Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää

1. antaa kaupunginvaltuustolle edellä olevan lausunnon vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja niiden johdosta toteutetuista sekä suunnitelluista toimenpiteistä;
2. esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto merkitsee kaupunginhallituksen lausunnon tiedoksi ja toteaa vuoden 2025 arviointikertomuksen johdosta pyytämänsä selvityksen saaduksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuustoon 5.10.2026